

Ajankohtaista työmarkkina edunvalvonnasta

AktiiviOPET 2025, Tallinna

Kimmo Liljeroos ja Mika Nurminen

Hallitusohjelman työelämä ja työttömyysturvaheikennykset

1. Lakiin säädettävä vientivetoinen työmarkkinamalli
2. Henkilökohtaisen irtisanomiskynnyksen madaltaminen
3. Määräaikaisuuksien mahdollistaminen vuodeksi ilman perusteita
4. Työttömyysturvan muutokset
5. Yhteistoimintalain rajan nosto ja muut yhteistoimintaa koskevat heikennykset
6. Takaisinottovelvoitteen poistaminen alle 50 henkilöä työllistävillä työpaikoilla
7. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen
8. Vuorotteluvapaan lakkauttaminen
9. Työtaisteluoikeuden rajaaminen ja lakkosakkoja myös työntekijälle
10. Paikallisen sopimisen laajentaminen

Kevään palkkaratkaisut

	Teknologia, työntekijät	Teknologia, toimihenkilöt	Kemia	Kauppa	Kirkko (yleinen)
Sopimuskausi					
Korotusten pvm	1.12.2024 - 30.11.2027	1.12.2024 - 30.11.2027	1.1.2025 - 31.12.2027	1.2.2025 - 31.1.2028	1.3.2025 - 29.2.2028
1.4.2025	2,1 + 0,4	2,0 + 0,5			2,5
1.5.2025			2,1 + 0,4	2,9	
1.3.2026	2,3 + 0,6	2,2 + 0,7			2,4
1.4.2026			2,2 + 0,7		
1.5.2026					0,5
1.8.2026				2,5	
1.2.2027					2,2
1.3.2027	2,0 + 0,4	2,0 + 0,4			
1.4.2027			2,0 + 0,4		
1.5.2027				2,4	
1.1.2028					0,22*
Korotukset yht.	7,8	7,8	7,8	7,8	7,82
Korkoa korolle	8,0	8,0	8,0	8,0	8,04
Sop.kauden kust.	4,59	4,59	4,59	4,58	5,23

Opetusalojen työ- ja virkaehtosopimusten korotuksista

Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset

- Työehtosopimus on voimassa 31.3.2027 opetushenkilöstön osalta ja hallinto- ja tukihenkilöstön osalta 31.3.2026
- Palkan korotukset
 - 1.8.2025
 - Yleiskorotus 1,75 %,
 - Paikallinen erä 0,75 %
 - 1.7.2026
 - Yleiskorotus 2,03 %
 - Paikallinen erä 0,87 %

Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset

- Kumpikin paikallinen erä käytetään paikallisesti työnantajan päättämällä tavalla työn vaativuuden ja/tai työssä suoriutumisen perusteella.
- Ennen erän jakamista työnantajan on neuvoteltava erän käytön perusteista luottamusmiehen kanssa.
- Työehtosopimusosapuolet voivat sopimuskauden aikana jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti tarkastella mahdollisia tarpeita vuoden 2026 paikallisen erän varaamiselle järjestelyeräksi.
 - Mahdollinen päätös järjestelyerän varaamisesta on tehtävä 31.3.2026 mennessä

Yleinen linja ei ole yleinen julkisella sektorilla

Pääkirjoitus | Valtion virkamiehille tarjotaan yleistä linjaa pienempiä palkankorotuksia, kunnissa ja hyvinvointialueilla korotukset taas ylittävät yleisen linjan.

KVTES sopimuskorotukset 1.5.2025 – 29.2.2028

- 1.10.2025: Yleiskorotus 2,5 % (väh. 53€)
- 1.8.2026: Yleiskorotus 2,27 %
- 1.10.2026: Paikallinen erä 0,2 %
- 1.4.2027: Yleiskorotus 2,0 % ja paikallinen erä 0,4 %
- Yleiskorotukset ja paikallisen erät yhteensä: 7,37 %

KVTES uusi kehittämisohjelma

- Kunta ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma 2026–2028
- Kaikki erät paikallisia
 - 1.10.2026: 0,4 %
 - 1.4.2027: 0,4 %
 - 1.2.2028: 1,0 %
 - Palkkaohjelma yhteensä: 1,8 %
- Palkkaohjelma ei ole irtisanottavissa

KVTES: nostoja muutoksista

- Mahdollisuus vaihtaa vuosilomaa vapaaksi
- Virka- ja työvapaisiin liittyviä täsmennyksiä
- Luottamusmies => luottamusedustaja
- Lomautuksen ilmoitusaika: kuukausi → kolme viikkoa

OVTES sopimuskorotukset, sopimus voimassa 1.5.2025 – 29.2.2028

	Yleiskorotus	Paikallinen erä	Kehittämiserä
1.10.2025	2,50 %		
1.8.2026	2,27 %		
1.10.2026		0,2 %	0,4 %
1.4.2027	2,0 %	0,4 %	0,4 %
1.2.2028			1,0 %
Yhteensä	6,77 %	0,60 %	1,80 %

Kehittämishohjelma OVTES:ssa

- 1.10.2026: 0,4 %
 - erästä 0,2 %-yksikköä varattu peruskoulun erityisopettajan työaikajärjestelmän uudistamiseen
 - neuvottelutulos 31.3.2026 mennessä
 - uusi järjestelmä käyttöön vaiheittain 1.8.2026 – 1.8.2027 (jos neuvottelutulokseen päästään)
 - loput erästä paikallisena eränä erikseen osio G ja muu OVTES ellei erän käytöstä sovita kokonaan keskitetysti
 - mikäli neuvottelutulosta ei saavuteta määräaikaan mennessä
 - 0,2 % siirtyy uudelleen neuvoteltuun käyttöajankohtaan
 - paikallinen erä jaetaan ilman jakoa osio G/OVTES
- 1.4.2027: 0,4 %
 - paikallisesti osio G/muu OVTES
- 1.2.2028: 1,0 %
 - paikallisesti osio G/muu OVTES

Muutamia nostoja/ huomioita OVTES

- Sopimuskorotukset vastaavat yleistä linjaa niin tason kuin kustannusvaikutuksen osalta sopimuskauden ollessa 34 kuukautta.
 - Yleisen linjan lisäksi sovittiin uudesta kehittämisohjelmasta, joka ei ole irtisanottavissa sopimuskauden aikana. Se tuo 1,8 prosentin korotukset yleisen linjan päälle.
 - Vuoden 2027 osalta sopimuskorotukset ovat yhteensä 2,4 %. Jos Teknologiateollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Teknologiateollisuus työnantajat ry) irtisanotaan vuodelta 2027 ja sopimuskorotukset muuttuvat, niin vastaavasti meidän korotuksemme joko nousevat tai laskevat muutoksen mukaisesti.
- Peruskoulun erityisopettajien työaikajärjestelmä uudistetaan
- VESO-päivät (opettajatyöpäivät)

Muutamia nostoja/ huomioita OVTES

Neuvottelutulos oli tällä kertaa hyvin puhdas raharatkaisu, joten teksteihin liittyviä tavoitteita jäi saavuttamatta. Tekstikohtiin (KVTES ja OVTES) tuli vain pieniä viilauksia ja tarkennuksia, jotka pitkälti kustannusneutraaleja. Tässä muutama nosto teksteistä:

- Työajan suunnittelukohdassa todetaan, että työaikasuunnitelma on annettava riittävän ajoissa opettajalle. Työajan suunnittelussa päivä- ja viikkokohtaisesti pitää huomioida työturvallisuuslain 8 §, 13 § ja 25 §.
- Työajan ylittämiseen tehtiin tarkennus. Laskentaperuste on kaikille sama riippumatta palvelusuhteen muodosta tai kestosta.
- Epämukavan työajan lisiin tehtiin tarkennus. Lisiä on maksettava myös opinto-ohjaajalle, mikäli kriteerit täyttyvät. Tulkinta on ollut näin aiemminkin, mutta nyt se on kirjattu sopimukseen.
- Vapaaajaksot vahvistetaan kolmessa jaksossa. Jokaiseen jaksoon sisältyvät vapaajaksoviikot on vahvistettava aina viimeistään kuukausi ennen kuin kokonaisuus alkaa.
- Määräaikaisille opettajille on annettava vapaaajaksot samassa oppilaitoksen rytmissä kuin vakituisilla opettajilla.

KT:n yrityssektori

- KT:n yrityksektorin työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025 – 29.2.2028.
- Sisällöllisesti se on lähes samankaltainen kuin AVAINTES ja sen korvaa nykyisin YTES.
- Opetusalan AVAINOTES korvaa nykyisin OTES.
 - Opetusalan OTES kuuluu nykyisin JUKO:n neuvottelemiin sopimukseen.

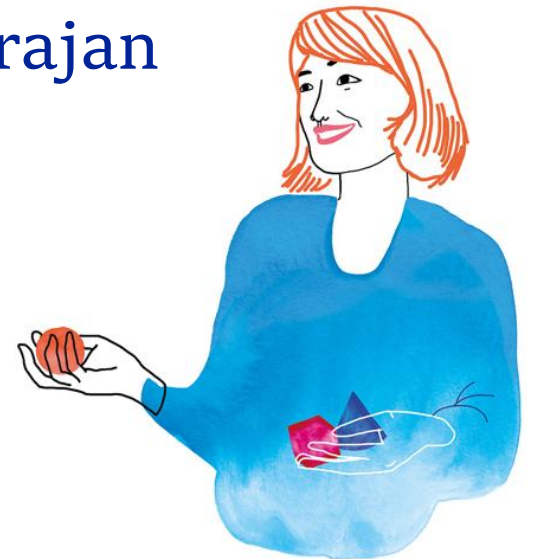

Palkankorotukset OTES

	Yleiskorotus	Paikallinen erä	Kehittämiserä
1.10.2025	2,50 %		
1.8.2026	2,27 %		
1.10.2026		0,2 %	0,3 %
1.4.2027	2,20 %	0,37 %	0,3 %
Yhteensä	6,77 %	0,57 %	0,6 %

Nostoja YTES ja OTES

- Työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä koskevat määräykset
- Ammattiyhdistyskoulutusta koskevat määräykset
- Paikallisen sopimisen laajennukset
- Pitkän vuosiloman vaihtaminen rahaksi
- Tilapäinen hoitovapaa 1.1.2026 alkaen --> lapsen ikärajan korotus 10 --> 12

Valtion virka- ja työehtosopimus 2025-2028

- Valtion virka- ja työehtosopimuksesta syntyi neuvottelutulos 30.4.2025 ja sopimuskausi on 1.3.2025-29.2.2028.
- Sopimuskauden aikaiset korotukset ovat yhteensä 7,8 % kolmelle vuodelle.
- Palkkoja korottava vaikutus on 8 % ja vastaa tältä osin yleistä linjaa.
- Korotuksista yhteensä 6,9 % on yleiskorotusta ja 0,9 % virastoerää jakautuen seuraavasti:
 - 1.7.2025 lukien 2,4 prosenttia yleiskorotusta
 - 1.10.2026 lukien 3 prosenttia, josta 2,1 prosenttia yleiskorotusta ja 0,9 prosenttia virastoerää
 - 1.8.2027 lukien 2,4 prosenttia yleiskorotusta

Yliopistojen työehtosopimus

- Sopimus voimassa 21.5.2025–31.3.2028 ja on malliltaan ns. 2+1-muotoinen.
 - yleiskorotus 2,5 prosenttia 1.7.2025 lukien
 - yleiskorotus 2,2 prosenttia 1.6.2026 lukien
 - paikallinen erä 0,3 prosenttia 1.12.2026 lukien
 - yleiskorotus 2,0 prosenttia 1.6.2027 lukien
 - paikallinen erä 0,4 prosenttia 1.12.2027 lukien
- Kaikille työntekijöille kohdentuvia yleiskorotuksia sopimus sisältää yhteensä 6,7 prosenttia. Kokonaisuutena sopimuskauden korotukset ovat 7,8 prosenttia.
- Järjestelyerä 0,4 prosenttia 1.1.2027 lukien, varaus palkkausjärjestelmätyöryhmälle ja harjoittelukoulujen työaika- ja palkkaustyöryhmälle. Jos ratkaisuun ei päästä, erä palautuu paikalliseksi eräksi 1.12.2026.
- Kolme työryhmää: Tilastotyöryhmä, Opetus- ja tutkimushenkilöstön sekä muun asiantuntija- ja tukihenkilöstön palkkausjärjestelmätyöryhmä, Harjoittelukoulujen työaika- ja palkkaustyöryhmä
- Lisäksi sovittu Yliopistojen työehtosopimuksen tulevaisuushanke 2025–2030

Järjestövalmiuden tärkeys

- Kevään 2024 ja 2025 sopimusneuvotteluissa järjestövalmiutta on tarvittu
- Sopimuskierrosten lopputulemana on se, että järjestövalmius on erittäin tärkeää, ja siihen tulee varautua joka neuvottelukierroksella
- Ensisijaisesti toki sopimukset pyritään saamaan aikaan neuvottelemalla

Työlainsäädäntöön vaikuttamisesta

Työlainsäädäntövaikuttaminen

- AKOL vaikuttaa työlainsäädäntöön OAJ:n Ammatillisten Opettajien (OAO) kautta sekä kirjoittamalla lausuntoja lainsäädäntöön liittyviin muutokseen
- OAJ:n ja OAO:n kautta oltu vaikuttamassa seuraaviin lausuntoihin
 - Työeläkeneuvottelut ja eläkeuudistus, tammikuu 2025.
 - Vientimalli voimaan 1.1.2025.
 - Selvitämme parhaillaan vientimallilain mahdollista riitautusta EU-instanssissa.
 - Paikallisen sopimisen muutokset voimaan 1.1.2025.
 - Yhteistoimintalain muutokset on hyväksytty eduskunnassa, voimaan 1.7.2025 (hallintoedustusta koskeva muutos on erillisessä valmistelussa).
 - Henkilökohtaisen irtisanomiskynnyksen madaltaminen on työryhmän jatkovalmistelussa, OAJ lausui 7.4.2025.
 - Määräaikaiset, takaisinottovelvoite, lomautusilmoitusaika ovat työryhmävalmistelussa, lausuntokierros alkamassa.
 - Ensimmäisen sairauspoissaolopäivän palkattomuus, ei etene.

Muistettavaa paikallisella tasolla

Aktivoidutaan paikallisella tasolla

- Jäsenten muistuttelu:
 - Jäsenrekrytointi Älä pelaa yksin – liity jäseneksi!
[Liity jäseneksi](#)
 - Jäsentietojen päivitys! [Omien tietojen päivittäminen](#)
 - Jäsenedut! [Jäsenedut](#)
 - Tule mukaan jäsenpaneeliin! [Osallistu toimintaan](#)
- Järjestövalmiusorganisaatiot kuntoon – [Yhdistyskirje 26.3.2025](#)
- Yhteysopettajat, erityisesti vapaan sivistystyön opettajat!
- Kuntapäätäjien ja uusien avainhenkilöiden kontaktointi

Luottamusedustaja (LED)

- LED: Paikalliset neuvottelut
 - työsuojeluvaltuutettujen työajankäytöstä, TS-vaalit 2025
 - kahdessa eri pöydässä tasopalkkajärjestelmästä ja OSVA:sta
 - 1.2.25 tehdyn sopimusratkaisun eli kehittämisohjelman paikallisen järjestelyerän 0,4 % 1.6.25 kohdentaminen (TA:n laskelmat palkkasummasta on syytä tarkistaa ennen neuvotteluiden alkamista.)
 - oppimisen tuen lakimuutosten vaatimista muutoksista paikalliseen TVA järjestelmään
 - toimisto on tehnyt mallit uusiksi tehtäväkuviksi, tulevat OAJ Areenaan
- LED: muistutettava jäseniä pitkien palkattomien virkavapaiden vaikutuksesta koulun vapaajakson palkkaan
- LED: työajan varmistaminen ennen lisätöihin ryhtymistä ja seuraavan työkauden suunnittelu (hyödynnä Roti-materiaalia OAJ Areenasta)
- Pidä huolta jaksamisesta – ole matalalla kynnyksellä yhteydessä omaan verkostoosi ja tarvittaessa toimistoon

Seuraa meitä:

www.akol.fi

fb.me/aikuisopettajienliitto

[@akolry](https://www.instagram.com/akolry)

